

عنوان مقاله:

واکاوی داستانی از مثنوی معنوی درباره سلطان محمد خوارزمشاه باز خوانی تاریخی داستانی از یک متن عرفانی

محل انتشار:

فصلنامه مطالعات تاریخ اسلام، دوره 5، شماره 18 (سال: 1392)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسنده:

یزدان فرخی - پیام نور

خلاصه مقاله:

رویداد حمله مغول و سرنگونی حکومت خوارزمشاهیان موجب ایجاد تصویری سرزنش‌آمیز و نکوهش بار از سلطان محمد خوارزمشاه نزد مورخان و به تبع آن پژوهشگران گردیده است. چنین به نظر می‌رسد که این باور شایع در محتوای یکی از داستان‌های مثنوی مولانا جلال‌الدین بلخی، به صورتی متفاوت به نمایش درآمده است و ظاهراً شاعر در اثر عرفانی خود رویکردی متفاوت در مورد سلطان محمد نشان داده است. این پژوهش درصدد است تا با واکاوی عوامل مختلفی از جمله عناصر زبانی به کار رفته در داستان، سرچشمه‌های روایی و تغییرات ایجاد شده در روایت جدید و انگیزه‌های احتمالی شاعر، به بررسی جنبه‌های خاص روایت مولانا در مورد سلطان برافتاده خوارزمشاهی پرداخته و این داستان عرفانی را به لحاظ تاریخی و سیاسی روزگار سرایش آن مورد ارزیابی قرار دهد.

کلمات کلیدی:

,Sultān Muhammad Khawarazm Shāh, Mathnavi Ma'nvi, mystical parable, allegory narrative, historical narrative
سلطان محمد خوارزمشاه، مثنوی معنوی، تمثیل عرفانی، روایت داستانی، روایت تاریخی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1396728>

